

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра медико-біологічних основ фізичного виховання і спорту
Освітньо-кваліфікаційний рівень «Магістр»

ДИПЛОМНА РОБОТА НА ТЕМУ:
**ФОРМУВАННЯ ТЕХНІКО-ТАКТИЧНИХ ДІЙ У ДІТЕЙ
СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ЗАНЯТТЯХ
З БАСКЕТБОЛУ В ДЮСШ**

Виконала:
студентка VI курсу, 62 групи
заочної форми навчання
спеціальності 8.01020101 «Фізичне
виховання*»
Дернова Т.А.
Керівник: к.фіз.вих., викладач
Яворська Т.Є.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ДІЙ У ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ЗАНЯТТЯХ З БАСКЕТБОЛУ	7
1.1. Історико-педагогічний аспект проблеми навчання техніки гри з баскетболу дітей середнього шкільного віку	7
1.2. Фактори, що впливають на точність виконання кидків м'яча в кільце ...	16
1.3. Основні засоби та методи навчання, що використовуються у процесі формування технічних дій у дітей середнього шкільного віку	22
1.4. Техніка безпеки під час проведення занять та змагань з баскетболу.....	33
РОЗДІЛ ІІ. МЕТОДИ Й ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	42
2.1. Методи дослідження.....	42
2.2. Організація та етапи дослідження	49
2.3. Методика навчання ігрової діяльності (тактичних дій) дітей середнього шкільного віку на заняттях з баскетболу в ДЮСШ (за Л.Ю. Поплавським).....	51
РОЗДІЛ ІІІ. ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА РОБОТА ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ	58
3.1. Аналіз результатів дослідження	58
ВИСНОВКИ.....	91
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	95
ДОДАТКИ.....	106

ВСТУП

Актуальність. Фізична культура як суспільне явище займає важливе місце в житті людини впродовж всієї історії її існування. Гіппократ сказав: “Гімнастика, фізичні вправи, ходьба повинні міцно увійти до повсякденного побуту кожного, хто хоче зберегти працездатність, здоров’я, повноцінне життя”.

Хронічний дефіцит рухової активності в режимі життя сучасних школярів став реальною загрозою їхньому здоров’ю і нормальному фізичному розвитку. Сидіння за партою, за письмовим столом, за комп’ютером, перед телевізором – разом дають таку величину статичного навантаження, яку необхідно компенсувати засобами рухової активності, що тренують серце, судини, легені та інші органи.

Одним із основних та найбільш ефективних засобів організації рухової активності школярів є залучення до різноманітних командних рухливих та спортивних ігор, серед яких особливої актуальності набуває баскетбол.

На сучасному етапі розвитку спортивних ігор баскетбол дуже популярний та найпоширеніший в світі вид спорту, що приваблює своїм великим видовищним ефектом, економічною доступністю гри, високою емоційністю, великою кількістю різноманітних техніко-тактичних прийомів, різноманітним прояву фізичних якостей і рухових навиків, інтелектуальних здібностей і психічних можливостей.

Гра в баскетбол дає можливість усунути руховий дефіцит, забезпечити всебічний гармонійний розвиток дитини, підвищити рівень загальної і спеціальної фізичної підготовки, вдосконалити необхідні у житті рухові та морально-вольові якості, освоїти технічну та тактичну сторону гри, формувати стійку мотивацію здорового способу життя, підсилити різноманітні функції організму. Крім того, систематичні заняття баскетболом формують такі позитивні навички і риси характеру, як уміння підпорядковувати особисті інтереси колективу, класу, команди, взаємодопомога, почуття обов'язку. Саме така якісна підготовка загартовує організм дитини та стає чудовим імунітетом від різноманітних хвороб.

Сучасна система спортивного тренування в різних видах спорту широко висвітлена в науковій та методичній літературі: питання загальної теорії підготовки спортсменів детально висвітлені Л.П. Матвєєвим [57-59], М.Г. Озоліним [64], В.М. Платоновим [68; 69]. Різні аспекти підготовки баскетболістів досліджено в працях Л.Б. Андрющенко [4], В.П. Кондрашина, В.М. Корягіна [43-46], С.С. Стонкуса [76], З.М. Хромаєва [81-87] та ін.

Не зважаючи на чималі позитивні зміни в розвитку баскетболу в світі, існують серйозні проблеми, що гальмують його розвиток та знижують видовищність гри. До них належать технічна підготовленість гравців, невисока ефективність дистанційних кидків, тактична та психологічна підготовка, рівень втомленості та його вплив на ігрові дії. Перелічені проблеми пов'язані з відсутністю високоякісного наукового обґрунтування та недостатньо вивченими або зовсім не освітленими деякими аспектами, пасивністю тренерів-викладачів, що працюють на різних рівнях національного баскетболу.

Крім того, проблема формування техніко-тактичних дій у дітей середнього шкільного віку на заняттях з баскетболу в ДЮСШ потребує подальшої розробки та уточнення. Все це обумовлює позиції наукової новизни, актуальності та практичної значущості дослідження.

Об'єкт дослідження – процес навчання учнів середнього шкільного віку техніки гри в баскетбол.

Предмет дослідження – засоби та методи навчання техніко-тактичних дій дітей середнього шкільного віку на заняттях з баскетболу в ДЮСШ.

Мета дослідження – дослідити рівень техніко-тактичної підготовленості дівчаток-баскетболісток середнього шкільного віку (11-13 років).

Гіпотеза дослідження. В процесі дослідження, ми виходили з припущення про те, що використання засобів, методів і прийомів на заняттях з баскетболу сприяє формуванню техніко – тактичних дій дівчат середнього шкільного віку та дозволить одержати об'єктивну інформацію про різні сторони техніко – тактичної підготовленості баскетболісток.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати теоретико-методичний та історико – педагогічний аспект

проблеми навчання техніки гри з баскетболу дітей середнього шкільного віку.

2. Визначити фактори, що впливають на точність виконання кидків м'яча в кільце.
3. Визначити найбільш ефективні засоби та методи навчання, що використовуються в процесі формування технічних дій у дітей середнього шкільного віку.
4. Визначити динаміку зростання показників техніко-тактичної підготовленості дівчаток-баскетболісток 11-13 років групи початкової підготовки другого року навчання та порівняти отримані дані з нормативними вимогами, пропонованими Навчальною програмою Житомирської ДЮСШ № 1.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань використовувалися наступні методи дослідження: аналіз літературних джерел; вивчення та узагальнення багаторічного досвіду провідної спортивно-педагогічної практики; педагогічні спостереження; педагогічне тестування; педагогічний експеримент; математично-статистичні методи.

Експериментальна база дослідження: дослідження проводилося протягом 2012-2013 року на базі Житомирської дитячо-юнацької спортивної школи № 1. У дослідження було залучено 24 дівчат 11-13 років групи початкової підготовки другого року навчання, які займалися баскетболом.

Практичне значення даної роботи полягає в тому, що результати отримані у дослідженнях розширюють можливість використання засобів, методів та прийомів для формування техніко-тактичних дій у дітей середнього шкільного віку не тільки на заняттях з баскетболу в ДЮСШ, але й на уроках фізичної культури в загальноосвітніх школах, а також створити методичні рекомендації щодо проведення цих занять.

Апробація результатів дослідження. Про результати досліджень доповідалось на Всеукраїнській науково-практичній конференції для молодих учених «Магістратура в умовах євроінтеграційних процесів вищої школи» (18-19 квітня 2013 року, м. Житомир), IV науково-практичній Всеукраїнській

конференції молодих учених та студентів «Біологічні дослідження – 2013» (16-18 квітня 2013 року, м. Житомир), III студентській науково-практичній конференції «Студентська спортивна наука – 2013» (16 квітня 2013 року, м. Житомир), на засіданні кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і спорту.

Публікації. Матеріали дослідження опубліковані у збірнику наукових праць «Магістратура в умовах євроінтеграційних процесів вищої школи» (за заг. ред. С.С. Вітвіцької, Н.М. Мирончук. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2013. – 404 с. – (С.304-308)); у збірнику «Біологічні дослідження – 2013: Матеріали IV науково-практичної Всеукраїнської конференції молодих учених та студентів». – Житомир: Вид-во ім. Івана Франка, 2013. – 292 с. – (С. 243-245).

Наукова новизна полягає у визначенні динаміки зростання показників техніко-тактичної підготовленості дівчаток-баскетболістів 11-13 років групи початкової підготовки другого року навчання Житомирської ДЮСШ № 1.

Особистий внесок магістранта: магістрантом самостійно була обрана тема магістерської роботи. Разом з науковим керівником складена структура роботи та обрані методи дослідження. Самостійно проаналізована науково-методична література, визначено об'єкт і предмет дослідження, мету та гіпотезу, проведено дослідження та обробка отриманих даних.

Структура роботи. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, загального висновку, списку використаних літературних джерел, додатків. Робота містить 21 таблицю, 16 рисунків, 9 додатків. Загальний обсяг роботи складає 143 сторінки, основний зміст роботи – 102 сторінки. Список літературних джерел нараховує 92 найменування.